

ΕΜΠΡΟΣ 12 Μαρτίου 2009 - Αξιοποιώντας τα Σκουπίδια του Μέλλοντος

Αξιοποιώντας τα... σκουπίδια του μέλλοντος

Γράφει: Βαγγελιώ Χρηστίδη
12/03/2009

Έχετε σκεφτεί τι θα κάνετε τον ηλεκτρονικό σας υπολογιστή, όταν πλέον δε θα μπορείτε να τον αξιοποιήσετε; Σίγουρα, το να τον πετάξετε στα σκουπίδια δεν είναι καλή

ιδέα, για τους λόγους που θα διαβάσετε παρακάτω. Εδώ και ένα μήνα, πάντως, οι κάτοικοι της Μυτιλήνης έχουν τη δυνατότητα να μεταφέρουν τους παλιούς τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και τα περιφερειακά τους εξαρτήματα στο COPY CORNER, πάνω στην Ερμού, το οποίο αναλαμβάνει τη συλλογή και αποστολή στα Χυτήρια Λέσβου, για ανακύκλωση τμημάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών και άλλων μηχανημάτων, σε μια προσπάθεια προστασίας του περιβάλλοντος.

Τα ηλεκτρονικά απόβλητα είναι τα «σκουπίδια» του μέλλοντος. Κάθε μέρα, τεράστιες ποσότητες από άχρηστα ηλεκτρονικά υλικά συγκεντρώνονται στις χωματερές σε ρυθμούς που αυξάνουν με ποσοστό 10% το χρόνο, αφού οι περισσότερες ηλεκτρονικές συσκευές έχουν μικρή διάρκεια ζωής - τρία έως πέντε χρόνια - και η χρήση τους γίνεται όλο και πιο συχνή. Υπολογίζεται ότι ετησίως πετιούνται 20 - 50 εκατ. ηλεκτρονικά απόβλητα (υπολογιστές, κινητά τηλέφωνα, εκτυπωτές, κ.λπ.) παγκοσμίως. Τα απόβλητα αυτά και ιδιαίτερα οι μπαταρίες των ηλεκτρονικών υπολογιστών, περιέχουν πολλές επικίνδυνες τοξικές ουσίες (μόλυβδος, φώσφορος, κάδμιο, βάριο, βηρύλλιο, εξασθενές χρώμιο και υδράργυρος), οι οποίες αποτελούν κίνδυνο για το περιβάλλον και τους υδρόβιους οργανισμούς, αλλά και για την ανθρώπινη υγεία, προκαλώντας από αναπνευστικά προβλήματα και βλάβες στο νευρολογικό και αναπαραγωγικό σύστημα, έως καρκίνο. Για το λόγο αυτό, η σωστή διαχείριση και η ανακύκλωση των ηλεκτρονικών απορριμμάτων αποτελούν απαραίτητη διαδικασία μετά το «θάνατο» κάθε ηλεκτρονικής συσκευής, εφόσον γίνεται σωστά και με όλα τα μέτρα ασφαλείας, με την ευθύνη των εταιρειών που τα κατασκευάζουν. Σύμφωνα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία, θα πρέπει να ανακυκλώνονται στη χώρα μας περίπου 44.000 απόβλητων ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών (τέσσερα κιλά ανά κάτοικο). Στην Ελλάδα υπάρχουν πολλές κεντρικές μονάδες συλλογής (Ηράκλειο, Κέρκυρα, Μυτιλήνη, Ρόδο, Θεσσαλονίκη, κ.λπ.), παρ' όλα αυτά όμως έχουμε το μικρότερο ποσοστό ανακύκλωσης ηλεκτρονικών και ηλεκτρικών «σκουπιδιών» οικιακής προέλευσης κατά μέσο όρο, που φτάνει μόλις τα 0,2 κιλά ανά κάτοικο.

Ανακύκλωση στη Μυτιλήνη

Στην παλιά αγορά, πάνω στην Ερμού, λειτουργεί το COPY CORNER, κατάστημα που εμπορεύεται χαρτικά, αναλώσιμα Η/Υ, μελάνια, κ.λπ.. Τον τελευταίο μήνα, ωστόσο, έχει ξεκινήσει διαδικασία συλλογής τμημάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών (κουτιά υπολογιστών, οθόνες, εκτυπωτές, περιφερειακά εξαρτήματα, κ.λπ.), αλλά και φωτοτυπικών μηχανημάτων. Σύμφωνα με τον κ. Παναγιώτη Συμέλλη, ιδιοκτήτη του καταστήματος και εμπνευστή της ιδέας της συγκέντρωσης ηλεκτρονικών υπολογιστών, όλα τα αντικείμενα που καταφτάνουν εκεί τοποθετούνται σε κούτες και στη συνέχεια μεταφέρονται στα Χυτήρια Λέσβου, όπου γίνεται η διαλογή τους. «Τα απορρίμματα των ηλεκτρονικών υπολογιστών ενέχουν κινδύνους για την υγεία και το περιβάλλον, αφού το επιβαρύνουν με στερεά και τοξικά απόβλητα», λέει ο κ. Συμέλλης. «Το 80% των κυκλωμάτων των ηλεκτρονικών υπολογιστών είναι πυρίτιο», αναφέρει.

«Στα χυτήρια γίνεται απλά η διαλογή: αλλού πηγαίνουν τα μέταλλα και αλλού οι ηλεκτρονικές συσκευές με τα τσιπάκια, όπως γίνεται και με τα αυτοκίνητα», λέει ο κ. Συμέλλης. «Όλα διαλύονται, τίποτα δεν επαναχρησιμοποιείται αυτούσιο. Στη Λέσβο, η διαδικασία αυτή φτάνει μέχρι ένα επίπεδο, αυτό της διαλογής και της πολτοποίησης. Στη συνέχεια, τα απορρίμματα φεύγουν στην Αθήνα ή το εξωτερικό, όπου ειδικές εταιρείες κάνουν την πλήρη επανασιναρμολόγησή τους και ξαναχρησιμοποιούνται. Για παράδειγμα, όλα τα μέρη από τις παλιές οθόνες επαναχρησιμοποιούνται, εκτός από τον καθοδικό σωλήνα που περιέχουν, ο οποίος απορρίπτεται στις χωματερές.»

Και μπαταρίες

Το ίδιο επικίνδυνες είναι και οι μπαταρίες, οι οποίες περιέχουν μόλυβδο, κάλλιο, υδράργυρο, κ.λπ.. «Έρευνα που έγινε σε 11 χωματερές στις ΗΠΑ έδειξε ότι αν και οι μπαταρίες αποτελούν μόνο το 11% του όγκου των απορριμμάτων, συντελούν στο 20% των τοξικών ουσιών, αφού αποτελούν την κύρια πηγή καδμίου», μας πληροφορεί ο κ. Συμέλλης. Έξω από το κατάστημα, υπάρχει αυτή τη στιγμή ειδικός κάδος για συλλογή μπαταριών για ανακύκλωση, ενώ ανάλογη κίνηση πρόκειται να γίνει, σύντομα και για χαρτί. «Όταν γεμίζει ο κάδος με τις μπαταρίες, αυτές τοποθετούνται σε κούτα και με courier αποστέλλονται στην Αθήνα», λέει ο κ. Συμέλλης. «Το ίδιο θα γίνεται και με το χαρτί, αφού αυτή τη στιγμή είναι δύσκολο να γίνει ανακύκλωση χαρτιού εδώ.»

«Υπάρχει ανταπόκριση από τον κόσμο», μας λέει ο ίδιος. «Παρ' όλο που είναι πολύ πρόσφατο το εγχείρημα, όσοι βλέπουν την ανακοίνωσή μας δείχνουν ενδιαφέρον.»

Ένα από τα θετικά της ανακύκλωσης ηλεκτρονικών υπολογιστών, σύμφωνα με τον κ. Συμέλλη, είναι το ότι η επαναχρησιμοποίησή τους μειώνει την ανάγκη για νέα υλικά και, αντίστοιχα, το κόστος της παραγωγής.

Σύμφωνα με τον ίδιο, αυτή τη στιγμή δεν υπάρχει αντίστοιχη κίνηση από κάποιο άλλο κατάστημα, παρά μόνο από ιδιώτες. «Δεν έχει κέρδος», μας λέει, «παρά μόνο μικρό. Εμένα με ενδιέφερε το να γίνεται η ανακύκλωση, από οικολογικό ενδιαφέρον.» Το κόστος, αντίστοιχα, είναι αυτό της μεταφοράς, το οποίο, ουσιαστικά, καλύπτεται από το όποιο ποσό κερδίζεται.

Τι γίνεται στα Χυτήρια Λέσβου;

Τα Χυτήρια Λέσβου βρίσκονται λίγο πιο έξω από τη Μόρια, πάνω στο δρόμο που οδηγεί

στην Καλλονή. Λειτουργώντας ως εταιρεία από το 1998, με την επωνυμία «Αφοί Σαμιώτη & ΣΙΑ Ε.Ε.», αναλαμβάνουν την ανακύκλωση όλων των ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών, εκτός από αυτές των ψυγείων.

Ξεκίνησαν, αρχικά, ως χυτήριο μετάλλων (αλουμίνιο, μπρούντζο, χαλκό, κ.λπ.), τα οποία αγόραζαν, έλειωναν και στη συνέχεια επεξεργάζονταν σε διάφορα διακοσμητικά αντικείμενα. Στη συνέχεια προχώρησαν στην ανακύκλωση αρχικά μετάλλων και στη συνέχεια λάστιχων, μπαταριών, αλλά και αυτοκινήτων, πλαστικού και χαρτιού. Τα τελευταία πέντε χρόνια συγκεντρώνουν και ηλεκτρονικές και ηλεκτρικές συσκευές, τις οποίες αρχικά έστελναν εκτός νησιού, ενώ τα τελευταία δύο χρόνια έχουν ξεκινήσει να ανακυκλώνουν οι ίδιοι, αποτελώντας ένα από τα λίγα κέντρα ανακύκλωσης που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα.

Σύμφωνα με τον κ. Γιώργο Παλαμουτσή, υπεύθυνο για την ανακύκλωση στα Χυτήρια, η εταιρεία έχει σχετικές συμβάσεις με το δήμο για όλα τα συστήματα ανακύκλωσης που εφαρμόζει.

«Οι συσκευές καταφθάνουν εδώ είτε από υπηρεσίες, είτε από ιδιώτες που έρχονται να τις αφήσουν, ενώ αγοράζουμε και οι ίδιοι, από διάφορους γυρολόγους», λέει ο κ.

Παλαμουτσή.

«Όσον αφορά στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές, πρώτα γίνεται ταξινόμηση, μέτρηση, ζύγισμα και αφαίρεση των επικίνδυνων για το περιβάλλον εξαρτημάτων και υλικών, όπως π.χ. οι πυκνωτές. Στη συνέχεια, τα επικίνδυνα εξαρτήματα και υλικά τα προωθούμε σε εταιρείες του εξωτερικού, οι οποίες τα αποστέλλουν σε ξεχωριστές βιομηχανίες, που αναλαμβάνουν να τα ανακυκλώσουν», λέει ο κ. Παλαμουτσή. «Τα υπόλοιπα - μέταλλα, γυαλί, πλαστικό, κ.λπ. - τα προωθούμε σε σχετικές εταιρείες, εκτός νησιού.»

Πόσο ασφαλής είναι για την υγεία των εργαζομένων η διαδικασία της διαλογής και της αποσυναρμολόγησης; «Έχουμε μετρητές για τη ραδιενέργεια. Επικίνδυνη και τοξική για την υγεία είναι η σκόνη που προέρχεται από τη διαλογή, γι' αυτό φροντίζουμε να φοράμε κράνη, μάσκες και γάντια. Επικίνδυνα υγρά ή στερεά δε διαχειριζόμαστε», απαντά ο κ. Παλαμουτσή.

